

FAGBLADET - NR 3 - 2002

BYGNING

STIFTELSEN TØMRER OG SNEKKERNES FERIEFOND

(Tidligere Fagbladet for Tømrer og Snekkernes fagforening)

LEDEREN	S	2
BEDRE Å BLI SLÅTT SAMMEN	S	4
NYTT OM RØLP	S	6
STØ SOM SOLFJELD	S	8
PEABS TØMRERFORUM	S	12
SELSKAPSLOKALER	S	13
PENSJONISTENES LILLE HJØRNE	S	14
NY TEKNOLOGI PÅ BYGG OG ANLEGG	S	15

HVA STÅR DU FOR?

NRKs "Brennpunkt" har, i skrivende stund, nettopp hatt en tankevekkende reportasje om LO-tillitsvalgte som skifter side og blir arbeidsgivernes representant. Gjennom flere eksempler, viste reporterne de problemene som oppstår når arbeidstakernes fremste tillitsvalgte, lokalt eller sentralt, skifter side. Det som gjorde mest inntrykk var kanskje den følelsen av svekkelse og tomhet som de gjenværende tillitsvalgte fortalte om. Etter at det var investert masse tid, penger og skoloring for å få frem en dyktig tillitsvalgt for produksjonsarbeiderne, velger så vedkommende å bli en representant for ledelsen, ja til og med forhandlingsmotpart.

Det er ikke vanskelig å forstå at uttrykket "svik" kan ligge ytterst på tunga.

Tillitsvalgte;

Idealister eller karrieremakere?

Aud Blankholm, tidligere leder for Sykepleierforbundet, har byttet "side av bordet", frem og tilbake. Med et smil og et sitat, viste Blankholm at hu så på det å skifte side i arbeidslivet som en hverdagslig sak; Hvis man oppfører seg ryddig kan man representere både "parten" og motparten.

"Når du møter deg sjøl i døra, er det viktig å kjenne seg sjøl igjen."

(Aud Blankholm)

Men er det sånn?

Er det ikke sånn at hvis vi oppfører oss som pragmatiske saksbehandlere som kan representere både den ene og den andre, så mister vi noe vesentlig?

Advokat for motparten

Sett at du var inne i en vanskelig rettsvist og tapte i byretten. Når du så skulle anke til lagmannsretten, så kom advokaten din og sa at han skulle representere motparten. En slik rettssak ville vært uforsvarlig, fordi denne advokaten hele tiden ville hatt mistanken på seg, om at han misbrukte fortrolig informasjon som du hadde gitt han.

Medlemmenes tillit og fortrolighet

Som tillitsvalgte møter vi ofte våre medlemmer i vanskelige situasjoner. Vi mottar mye fortrolig informasjon fra enkeltmedlemmer og lokale tillitsvalgte. Skulle klubb-tillitsvalgte kunne forholde seg til meg som fagforeningsleder, hvis de i morgen kunne regne med å møte meg som motpart? Kan vi ha en åpen og fordomsfri debatt i fagbevegelsen om strategi og veivalg i fremtiden, dersom vi ikke har tillit og fortrolighet i egne rekker. Dette handler ikke om hemmelighets-kremmeri, men om organisasjonsmessig integritet.

Vi er en del av en historisk prosess

Fra slavesamfunnet og frem til i dag har noen påtatt seg ansvaret for å kjempe

rettferdighetens sak. Hvis ikke hadde noen hver av oss stått med lua i hånda. Da Hellenerne i antikkens tidsalder snakket om "demokrati", snakket de om et styre der menn som eide slaver hadde stemmerett. Ingen slave – ingen stemme. Etter hvert har fremskrittsskamp, gjennom flere hundre år, fått gjennomført formelt demokrati for alle. De neste generasjoners jobb blir å gjøre demokratiet reelt for alle. Det er en svær og krevende jobb.

Når du møter deg sjøl i døra, kan det være på tide å lukke den.

(gammelt tømmerord)

Men hvis du vil kjempe for de gode sakene:

- Likeverd
- Folkeopplysning
- Rettferdig fordeling
- Demokrati for alle,

Så kan du ikke være karrierist, eller solskinnsvenn. Hvis vi skal kjempe for å virkeliggjøre fagbevegelsens gamle idealer, sammen med ungdommens nye idealer, så kan vi ikke la oss lede av folk som ikke ser forskjell på slaver og slaveiere, - på arbeidsfolk og bedriftseiere. Og som, når alt kommer til alt, kanskje bare er ute etter å fremme sin egen karriere.(?)

Det er kampen for en bedre verden for alle, det handler om, - og da må vi ikke dekke over reelle forskjeller; Da må vi "stå for noe"!

avleder

Gerd Liv Valla ville avstå fra lønntillegg i solidaritet med egne medlemmer, men ble snart overkjørt av LO-systemet. Helt logisk, spør du oss. Moderasjon er for fattigfolk!

Ny dag

Ukjent forfatter

Jeg velger dikt:

Innsender: Trude Kjulslund er tømrer i AF-Ragnar Evensen AS, og foreløpig foreningens eneste kvinnelige tømrerbas. "Jeg utfordrer Finn Gundersen i AF-Ragnar Evensen AS".

Du har fått en vakker gave.
En ny dag som er kun din.
Det er opp til deg å velge
hva du bruker dagen til.

Dagen står der i din dørsprekk.
Venter på å komme inn.
Full av blanke, rene sider
med all verdens farger til.

Hvordan kan du utnytte
denne gaven du har fått.
Du må velge varme farger!
Ikke farge arket grått.

Du må bruke dagens timer
til å være positiv.
Gled mennesker du møter
gi oppmuntring og et smil.

Uansett så må du huske
at når dagen er forbi,
har ting du sa og gjorde,
tråkket opp en liten sti.

Det er opp til deg å styre
hvor den stien fører hen.
Ønsket er at jeg som ser den,
kan se sporet av en venn.

BEDRE Å BLI "SLÅTT SAMMEN", ENN Å BLI SLÅTT HVER FOR SEG?

Tre byggfagforeninger har i løpet av året arbeidet med å samle seg i en felles forening: **Maler og tapetserernes forening, Murernes Union og Oslo Stein, Jord og Sementarbeideres forening er nå i ferd med å legge siste hånd på samlingsprosessen, som forhåpentlig vil føre til at de tre foreningene fra neste år blir nedlagt, for å gjenoppstå som "Oslo Bygningsarbeiderforening (mur, maler og betong) avdeling 603".**

Det betyr at fra neste år vil Oslo ha en foreningsstruktur som ligner på den som finns i Bergen; Der de har Unionen fagforening, i tillegg til Rørleggernes fagforening og Tømrernes fagforening. Forskjellen i Oslo vil være at Tømrer og Snekkernes fagforening allerede representerer 6 – 7 fag, og har i et års tid diskutert å skifte navn. Det kan derfor se ut som om vi i Oslo vil ha to store byggmiljøer som i stor grad vil jobbe mot de samme klubb- og bedriftsmiljøer.

Dette kan jo bli en spennende utfordring. Det mest spennende kan imidlertid bli spørsmålet om foreningsmiljøene evner å ivareta interessene til de små fagene, og synliggjøre dem, - slik at fellesskapet blir til støtte for de som trenger det, og ikke et fellesskap å drukne i.

Her må vil antakelig skjerpe oss alle sammen.

For å presentere den nye foreningen, har Fagbladet Bygning sakset litt fra samlingsdokumentene, og først en smakebit fra forslag til "Fagligpolitisk plattform":

FORENINGENS FAGLIGE OG POLITISKE PLATTFORM

- Partipolitisk uavhengig, men ikke politisk nøytral. Motsigelsen mellom arbeid og kapital eksisterer fortsatt.
- Arbeid til alle i motsetning til likevektsledighet. Mot arbeidsgivernes fleksibiliseringsstrategi og uten moderasjonslinje.
- Kontinuerlig jobbe med å styrke og videreutvikle landsomfattende Overenskomster og Hovedavtalen, som et stadig viktigere verktøy i kampen for bedre lønns- og arbeidsvilkår, velferd og faglige rettigheter.
- Opprettholde og styrke faglige rettigheter spesielt innen Arbeidsmiljøloven, Folketrygdloven og Ferieloven.
- Bekjempe sosial dumping både via lov og avtaleverk, spesielt i forhold til import av arbeidskraft.

Roy Pedersen er leder i Oslo Stein, Jord og Sementarbeideres forening

- Bekjempe fremmedfrykt og rasisme.
- Gjenreise den sosiale boligbyggingen ved nye virkemidler for å styre markedet, økte offentlige bevilgninger og lavere boligrente enn markedsrenta. Offentlig ansvar for billige utleieboliger.
- Kreve en næringspolitikk som øker industrisysselsetting og videreforedling. Staten må bidra med kapital og gå inn som eier. Økt satsing på forskning, produktutvikling og utbygging av landets infrastruktur.
- Kamp mot forskjellsNorge. Skattepolitikken må sikre rettferdig fordeling, fremme produksjon og sysselsetting.
- Forsterke og sikre velferdsstaten, om nødvendig med omfordeling fra privat til offentlig sektor. Spesielt styrke offentlige barnehager, skole og utdanning, helse og eldreomsorg.
- Forsvare, effektivisere og reorganisere offentlige fellesskapsløsninger, som alternativ og motvekt til privatiseringer, bortsetting av arbeid, liberalisering og individualisering.
- Fleksibel pensjonsalder fra fylte 60 år.

Børre Hagen er leder i Murernes Union

Folketrygdsystemet. Pensjonen må utgjøre ca. 2/3 av lønna som forutsatt. Om nødvendig må et system med tjenestepensjoner innføres.

- Kortere arbeidstid med full lønnskompensasjon. Forsvarlige rammer for daglig og ukentlig arbeidstid for å sikre like rettigheter, som et alternativ til fleksibilisering på arbeidsgivers premisser.
- Bekjempe planlagt overtid. Dagpendlere og de som ønsker det må beholde ordinær arbeidstid der innarbeidingsordninger godkjennes. Rammene for overtid må halveres ved slike ordninger.
- Sikre det ytre miljøet. Styring av forbruket knyttes til rettferdig fordeling og en forsvarlig utnyttelse av ressursene.
- Reformert og økt demokrati som svekker kapitalismens dominans, prioritert til kamp mot pengeflytting, spekulasjon og svart økonomi. Rente og kronekurs må ta hensyn til både lav prisstigning og full sysselsetting.
- Nedrustning. Atomvåpenfrie soner. Bort med atomvåpen og andre masseødeleggelsesvåpen.
- Internasjonal solidaritet som en motvekt til kapitalens internasjonalisering (globalisering). Støtte til kamp mot barnarbeid og krav om sletting

av u-landenes gjeld. Støtte til fagorganisertes kamp for faglige rettigheter og forbedrede lønns- og arbeidsvilkår.

- Økt nasjonal og internasjonal kontakt mellom fagorganiserte spesielt innen Norden.
- Jobbe for at fagbevegelsen endres fra administrering, styring og kontroll til organisering, aktivisering og ledelse.

Så tar vi med en liten snutt fra forslaget til handlingsplan for 2003:

RETTE TIL EI SKIKKELIG LØNN.

Fortsatt kamp for bruk av landsomfattende akkordtariffer.

Foreningen/målekantoret vil kreve rett til erstatning for tap av måling, når forhøyet timelønn utover firmaets minstelønn/fastlønn inngås på den enkelte byggeplass utenom Overenskomsten § 2-7 og Hovedavtalen Kap IV.

Bekjempe forslag til avtaler om andre prestasjonslønnssystemer, bonuslønn m.m. der akkordtariffene kan brukes og er hensiktsmessig.

Jobbe for at akkordsedler avklarer riktig bemanning av akkordlag, avklarer bortsetting av arbeid og kompenserer for ulike arbeidstider.

Lagbaser og akkordlag oppfordres til å avtale at innleide får samme lønnsbetingelser som de andre ved deltagelse i akkordlag. Det tas hensyn til hvorvidt de innleide er faglærte eller ufaglærte. Viser for øvrig til avsnitt "Retten til samme ansettelsesforhold".

Stein Måreng er leder i Maler- og Tapetserernes forening

Opprettholde kontakten mellom lagbaser og målekantor ved informasjon, gjennomføring av tariffkonferanse(r) og oppfølging av basforum.

Bidra til at akkordtariffene vedlikeholdes teknisk og økonomisk.

Jobbe for at det velges lærlingetillitsvalgt.

Bidra aktivt til gjennomføring av lokale forhandlinger.

Vi ønsker lykke til.

Egil

NYTT OM RØLP

“DET STOD ATT DU VAR SNYGG, MEN DU ÄR FUL, JAG HAR BLIVIT LURAD”.

Kjell Skjærvø

Hans Karlsson har fantegått fra sitt firma HK Contracting LTD. Han skylder flere ukers lønn til de ansatte, skatte-trekk, forretningsførerhonorar, forsikringspremie og husleie, til sammen flere millioner kroner. Tidligere ansatte i HK Contracting LTD har politianmeldt Hans Karlsson for bedrageri. Karlsson, som er under konkurs-behandling i Sverige, er forsvunnet som ånd i en fillehaug. I sommer sto HK Contractings 50 svenske snickare uten lønn. Med feriepengar skylder firmaet sine ansatte nærmere 2 mill. kroner. Dette er ikke første gang de står uten lønn. Bare et halvt år tidligere sendte Fellesforbundet i Oslo påkrav mot Constructors AS for manglende lønn og feriepenge-er på til sammen nærmere 2 millioner kroner for de samme 50 snickare.

Lurad

Dette er tittelen på en av Bjørn Rosenstrøms låter. Rosenstrøms person ringer på en kontaktannonse. Det første (og siste) møtet beskrives slik:

Hon kom ifrån Arboga, ja synade henne noga och efter ordentligt övervägande jag sa: Det stod att du var snygg, men du är ful, jag har blivit lurad

Hans Karlsson

Hans Karlsson kom fra Stockholm. Han sa han drev virksomhet i Canada, England, Spania og Sverige, og nå ville etablere virksomhet i Norge. Han gikk omkring på Fornebu og tilbød arbeid til ansatte i Constructors AS. Han tilbød forskudd på 20.000 kroner for å begynne hos han. HK Contracting LTD overtok oppdragsgivere og ansatte fra Constructors AS. Og virksomheten rusler og går et halvt års tid med NCC AS og Gunnar M. Backe AS som hovedoppdragsgivere. Men Hans Karlsson var ikke et ubeskrevet blad i Sverige. Fellesforbundet advarte tidlig de ansatte mot han, men uten hell. Fellesforbundet av slo å tegne tariffavtale med firmaet. På et møte på bedriftens kontor i Kingos gate med Hans Karlsson til stede, fikk vi passet påskrevet for at vi kunne komme med så falske påstander mot en så vidunderlig person som Hans Karlsson. Et halvt år etter blir Fellesforbundet kontaktet av ansatte i HK Contracting. Firmaet skylder lønn til samtlige ansatte for opp til 5 uker. - Det var ju sanningen allt i hoga av det ni sa om Karlsson. Han är en større mytoman än jag nån gång har träffat!

Hans Karlssons svenske meritter

Samtidig som Karlsson tilbyr jobb til svenske bygningsarbeidere i Oslo, skylder han over en million kroner i ubetalte lønninger til bygningsarbeidere i Sverige. Hans bolag HK Contracting AB blir stevnet inn for Arbetsdomstolen av Byggnads. Bolaget blir slått konkurs av skattemyndighetene med en samlet gjeld på 6,5 millioner kroner. Bolaget har da riktig nok skiftet navn til Helsingborgs Nya Bygg & Förvaltning AB. Og Karlsson har "solgt" bolaget, som for lengst er insolvent, til en mann som har "solgt" det videre til en annen mann, som opplyser han ikke har

hørt om noe firma ved navn Helsingborgs Nya Bygg & Förvaltning AB. Men Karlsson er fortsatt i utleiebransjen, nå med Digital Media Expert Group AB, som søker etter snickare gjennom svensk arbeidsformidling.

Det er nylig avslutta konkurs i et tredje av Karlssons svenske bolag: EHC Sverige AB. Karlsson er for tida dessuten under personlig konkursbehandling.

Hans Karlsson og Peter Hinrich

HK Contractors har Karlsson drevet sammen med en Peter Hinrich. I vår gikk Hans Karlsson inn som styreleder og daglig leder i Peters selskap Construction Partner AS. Det ble gitt skriftlig melding til HK Contractings forbindelser om at firmaets ansatte, kunder m.m. var overført til Construction Partner AS.

Meningen var etter det vi har hørt å drive Construction Partner AS videre et par måneder, og så starte noe helt nytt. I Construction Partner AS er revisor ganske riktig fratrudd og varsel om tvangsoppløsning sendt. Skifteretten venter. Hva henholdsvis Karlsson og Hinrich har tenkt seg framover, er mer uklart.

Uansett er Hinrich tilbake som styreleder og daglig leder i Construction Partner AS. Ansatte i H K Contracting Ltd har forsøkt å fa tak i Karlsson. Det samme har to svenske konkursforvaltare. Men ingen har hatt hellet med seg. Karlsson er forsvunnet som ånd i en fillehaug.

Svindler og bedrag

I mens renner det på med beskyldninger om svindel og bedrag. Peter Hinrich påstår at Hans Karlsson har tappet Construction

Partner AS. Cato Sæther, som er en kompanjong til Peter Hinrich, påstår at Hans Karlsson har svindlet hans firma Interiörmontage Strömstad KB. Karlsson skal også ha tappet HK Contracting ved overføringer til banker i Canada og England. Det hevdes også at Hans Karlsson nylig vært innblanda i et svindelforsøk mot et firma ved navn EU Contracting i Malmö.

Låtar som är sådär ...

Ikke vet vi hvem som svindler hvem. Det samme kan det være med svindel og bedrag. Derimot anbefaler vi Björn Söderströms Låtar som är sådär ... Det er i hvert fall en samling som holder det den lover.

20 PÅ BÅNN PÅ NETT

Nå finner du 20 på bønn oppdatert på

www.bygning.no

Her finner du også hver mandag nytt om konkursryttere, svarte, halvsvarte og kølsvarte firmaer i entreprenørbransjen.

20 PÅ BÅNN

Andersson Bygg AS

Arkenhus AS

BAS Team Bygg DA /
BAS Bygg Team

Bygg og Gulvsenter AS

Byggkraft AS

Colbrook Corporation Ltd

Construction Partner AS

Eskesen Bygg og Riving DA

Europeisk Bygg Service AS

Hus og Hytte Bygg AS

Jessheim Bygg AS

Lesø Bygg AS

Millennium Elements AS

Oslo Stein og Maling AS

Portenbygg AS

Sand Invest AS

Skannbygg og Montasje
Lars Bengtson

Snekkerservice Kai Ahokangas

Strøms Interiørentreprenør AS

Tomas og Kenth Bygg AS

STØ SOM SOLFJELD

INTERVJU MED TØMRERBAS KEN GORDON SOLFJELD

Egil Mongstad

48 år er han blitt, Ken Solfjeld, tømmerbas, nestleder i Tømrer og Snekkernes fagforening og klubben hos AFR. Utallige andre tillitsverv har han hatt, og har vært faglig- og sosial ankermann på mange av foreningens tariffkurs. Ken er nok den enkeltperson som har mobilisert flest ungdommer til kurs. Han begynte i tømmerlæra hos Fagbygg as i 1973. Etter endt læretid og endt førstegangstjeneste, begynte han hos Ragnar Evensen as i 1978, - og der har han vært siden.

1978 er jaggu lenge siden Ken, du må være blitt litt av en "husmann" i AFR?

Nei, - det føles ikke slik. Det er bare det at graset ikke har virket grønnere i andre entreprenørbedrifter. Hvis jeg skulle skifte kunne jeg tenkt meg å funnet på noe helt nytt, - for eksempel å jobbe i barnehage!(!?)

Barnehage! – Har du ikke nok barnehage på byggeplass?

Nei, jeg synes det er trivelig å være på byggeplass, selv om det har blitt tøffere i den senere tida, - med forsering fra første stund.

Hvorfor har arbeidsklimaet blitt så tøft?

Byggefristene er svært korte. Vi har ulike grader av "Rent Bygg". Yrkesgruppene

kommer tett på hverandre og tømmerne må sikre seg mot andre yrkesgrupper som jobber både under og over oss. Dette tar tid og skaper ofte stress.

Hvis jeg skulle skifte kunne jeg tenkt meg å funnet på noe helt nytt, - for eksempel å jobbe i barnehage!(!?)

Når firmaene regner anbud baserer de seg på erfaringstall fra tidligere bygg. Samtidig kommer det inn flere elementer og arbeidsoppgaver i nye bygg som det ikke er tatt høyde for i anbudet og i fremdriftsplanen.

Jeg leste en reportasje i Romerikes Blad om manglende effektivitet på byggeplasser. Denne sammenligningen er helt urimelig. Det er ikke samme produktet som vi produserer i dag. Vi bygger helt andre og mer kompliserte bygg i dag uten at det er gitt rom for dette i planleggingen.

Det er mange som kvier seg for basjobben i dag. Det blir ansett for å være stressende arbeid, selv om du får litt mer betalt. Hvor lenge har du vært bas?

Litt til og fra siden 1979. Det begynner å bli lenge, men jeg har trivdes godt i det sosiale fellesskapet på byggeplassene.

Mange sutrer over tømmerfaget, og sier at det er mye gips og stål, men du blir betraktet som en entusiastisk tømmerfagmann.

Ja, jeg liker faget mitt godt, - men å skru gips er også en del av faget mitt!

FORVIST TIL "SIBIR"

Du hadde en langvarig konflikt med AFR for en del år siden, og en tid ble du nektet å være bas. Hva var det som skjedde?

Det som utløste det var uenigheter vedrørende fremdrift av byggeplassen i Carl Meyersgate i 1998. Akkordlaget hadde konflikt med byggeledelsen om fremdrift og tilrettelegging av byggeplassen, underentreprenører m.m. Men det som var vanskeligst var at byggeledelsen overstyrte laget og basen på en måte som gjorde at de ødela produksjonen til akkordlaget. Byggeledelsen flyttet folk uten konferanse med basen, tømmerlaget ble salderingspost i planleggingen og drev mye med "brannsløkking".

Både vi og underentreprenørene ble dårlig behandlet; I ettertid vet jeg om underentreprenører som ikke lengre vil levere arbeid for AFR, på grunn av den behandlingen de fikk i Carl Meyersgt.

Hva slags konsekvenser fikk dette for akkordlaget?

For å si det sånn; Hvis vi i akkordlaget hadde fått styrt mer av arbeidsprosessen, ville byggeplassen blitt ferdig før, og både vi og firma ville tjent mer penger. I stedet ble byggeprosessen preget av lange møter om tvister. Saken endte med at jeg fikk en skriftlig advarsel for å ha utfordret byggeledelsens autoritet!

Dette må du forklare Ken?!

Vi omgjorde en avgjørelse om hvem som skulle flyttes fra plassen, av hensyn til akkordens fremdrift. Dette tolket firma som et brudd på arbeidsgivers styringsrett, og truet meg med sparken. Jeg måtte kontakte foreningen som bisto med protokoll og løsning på tvisten, og etter mye om og men kom vi frem til et forlik som har vist seg klokt i ettertid; Jeg innrømmet brudd på styringsretten. AFR innrømmet også feil, og skulle endre praksis med overstyring av baser i firmaet.

Advarselen ble på dette grunnlag trukket tilbake. Men etter dette ble jeg holdt unna akkordlag og store byggeplasser, og i 6 måneder gikk jeg helt alene på Homlia, i en slags "Sibir-forvisning".

TILBAKE TIL AKKORDLAG

I dag er du bas på Rolfsrud Sykehjem på Lørenskog, og er nettopp ferdig som bas for et stort prosjekt på Storo, hva er det som har endret seg?

Det endret seg etter et initiativ fra laget til Rune Jørgensen (tømmerbas), - de ville ha meg med i laget. Det må sies at i denne tiden vurderte jeg sterkt å slutte i firmaet, jeg undersøkte muligheten for å korte ned oppsigelsestiden min, og møte "velvillighet" fra AFR. Jeg trives godt i større akkordlag. Det er kjedelig å gå for seg sjøl, og ikke være sammen med folk.

Så ble du etter hvert "tatt til nåde" og ble bas igjen, - hvorfor?

Jeg tror at AFR har erkjent at det ikke bare

var min skyld at det ble konflikter i Carl Meyersgate, sjøl om de nok fortsatt oppfatter meg som vanskelig, og helst ikke vil ha meg som bas. Jeg var 2. valg som bas på Storo og 3. valg som bas på Rolfsrud Sykehjem. Men jeg oppfatter at vi har fått til et bedre samarbeide på toppnivå i firmaet, - og på denne byggeplassen går samarbeidet utmerket, sjøl om de "passer godt på pengesekken sin".

I dag brukes du som en resursperson i mange sammenhenger i firma, har du forandret deg?

Før ble jeg nok regnet for å være litt for "flink" og stri for en del formenn som var redd for å bli overstyrt av baser. Jeg har nok lært en del av dette, og i dag veier jeg nok mine ord litt nøyere i konflikt-situasjoner.

Regner du med å fortsette som bas?

Ja det er ikke så lett å få folk til å være bas. Men jeg ville gjerne hatt to baser i hvert lag, og at de kunne ta annenhver byggeplass. Da kunne 'reservebasen' være med i tidlig planlegging av neste jobb

Og så ville kanskje ikke belastningen på basen bli så stor?

Ja, jeg tror i hvert fall at det ville vært lettere å rekruttere baser på den måten. Og så har alle baser godt av å stå direkte i produksjon innimellom.

AF-RAGNAR EVENSEN AS – FAGMILJØ I FORKANT

Firmaet ditt er jo også kjent som et foregangsfirma. Dagens brakkestandard er for eksempel lagd etter modell fra AFR. Er du enig i at AFR er et bra firma å jobbe i?

Ja, jeg er enig. Vernearbeidet er bra, og arbeidsmiljøet generelt er også godt. Dessuten er, som sagt, samarbeidsforholdene i firmaet blitt bedre. Bedriftsklubben vår var den første i bransjen, dannet på dispensasjon fra Bygnings vedtekter i 1979. Bedriftsklubben har betydd svært mye. Den har ført til en helt annen oppfølging av byggeplassene, bedre håndtering av tvister, kontroll av bortsetting av arbeid osv. Folk kontakter klubben i økende grad, og dette skaper positiv aktivitet. Klubbens lokale forhandlinger har ført til økt fokus på produktivitet, og resultatene har løftet klubbens anseelse.

AKKORDEN PÅ STORO

Så er vi endelig kommet til det vi egentlig skulle snakke om; Akkorden på Storo. 270,- kroner i timen, - en vel høy fortjeneste?

Vi kunne ha fått denne summen høyere, hvis vi hadde tatt ut alt.

Er tidtariffen blitt så god?

Den er så skeiv, og dette var et bygg som burde kunnet gått enda bedre. Når du får sånne flater som vi hadde på deler av bygget på Storo, så er tidtariffen god. I tillegg er tidtariffen fortsatt for mye preget av gjennomsnittspriser, og da må jo nødvendigvis noen byggeplasser være over gjennomsnittet. Så gikk jo samarbeidet med byggeplassen bra. Ikke i den forstand at alt var godt tilrettelagt, men vi hadde fri bas, og jeg gikk som tilrettelegger og rydder for laget, - på heltid.

"Godt samarbeid", sier du, men ledelsen sjøl sier at de har dumma seg ut!

Det er nå mest firmaledelsen sentralt som

hevder det, og de går i liten grad inn og ser på tallene. De bare ser på sluttsummen til akkordlaget, og synes timefortjenesten er for høy. Hvis akkordlaget vårt hadde tjent under kr. 200,-, så hadde ingen hatt noen innvendinger mot avtalene våre. Jeg mener bestemt at det ikke er "fiktive" avtaler som har dratt opp akkorden vår, men vi klarte nok i stor grad å fange opp utenforliggende forhold i avtaler. Jeg har inntrykk av at mange akkordlag i dag gjør jobber som de ikke får betalt for, og da må jo fortjenesten bli deretter. Som dere har forstått gikk ikke denne fortjenesten upåaktet hen, det ble tvist og forhandling og krav om reduksjon. Først reduserte vi med kr. 70.000,-, og da kom vi "ned" i en fortjeneste på kr. 279,-, men dette var ikke nok for ledelsen. Byggeplassledelsen ble overstyrt av firmaet sentralt, og de krevde reduksjon uten særlig gode argumenter. De overholdt ikke engang reklamasjonsfristen, og alle avtaler var underskrevet. Tilslutt følte vi oss presset inn i en avtale.

Presset? Hvorfor det?

Vi stolte ikke på at Fellesforbundet ville slåss for at vi skulle få utbetalt 270,- kroner i timen, og vi regnet med at saken ville ta lang tid å få avklart. Resultatet var at vi fikk utbetalt kr. 235,- kroner timen i akkorden, og kr. 210,- for timer etter akkordslutt. Bedriften skulle og betale målegebyret.

Er du fornøyd med resultatet?

Jaa.....? Vi blir i hvert fall fornøyd hvis vi tjener såpass på denne plassen, men jeg er prinsipielt misfornøyd med å gå tilbake på inngåtte akkordavtaler, - særlig sett i forhold til hvordan vi ble behandlet i Carl Meyersgate. Du får aldri igjen penger som du gir bort til firmaet.

Men har dere ikke ved å vise smidighet, kjøpt dere litt samarbeidsvilje for fremtiden?

Vi har i hvert fall et godt samarbeid på denne byggeplassen, både med AFR og med Byggholt as, som er samarbeidspartner. Men vi får ikke ei krone "gratis".

Den nye "entreprenørtariffen", som skal komme, kan kanskje rette opp noen av skjevhetene i tariffen?

Da må den skille bedre mellom ulike typer jobber, se kritisk på gjennomsnittspriser, og få prisene riktige. Du skal ha betalt for det du faktisk gjør! Da får vi heller i større grad telle arbeidsoperasjoner.

Men etter dette ble jeg holdt unna akkordlag og store byggeplasser, og i 6 måneder gikk jeg helt alene på Homlia, i en slags "Sibir-forvisning".

Hva ønsker du deg av fremtiden, hvis du fikk et ønske oppfylt?

Drømmen min hadde vært å ha egne opplæringslag i bedriften. Jeg kunne tenkt meg å drive en egen byggeplass med lærlinger og voksenlærlinger. Jeg tror vi skulle klart å tjene penger.

Du er kjent for å være læreguttenes venn. Lærlinger vil gjerne være i laget til Ken. Du kjefter ikke fælt på ungdommen?

Vi må ha engasjerte folk i bransjen, og det får du ikke ved å kjeft på dem. På Storo hadde vi en svært engasjert gjeng. Det var kanskje den viktigste grunnen til at vi tjente så bra på den plassen.

Sier Ken, tankefullt, før vi avslutter praten, og vi går hver til vårt. Han siste påstand får stå helt uimotsagt.

VISSTE DU AT...

hovedlønnssystemet for tømrere, blikkenslagere og taktekkere skal være ren akkord, og at denne skal være basert på de til enhver tid gjeldene akkordtariffer? Hvis du ikke visste dette eller bare "har hørt noe om det", da bør du skaffe deg fellesoverenskomsten for byggfag (gjelder også eventuelle arbeidsgivere som måtte slumpe til å lese dette). Fellesoverenskomstens kapittel 4 gir retningslinjer for akkordarbeid og jeg skal her gi noen eksempler på hva du kan finne i dette kapittelet.

På ett bygg vil det alltid være arbeider som ikke omfattes av tariffen. I § 4-3 vil du finne retningslinjer for hvordan dette skal håndteres.

§ 4-5 sier noe om hva arbeidsgiver har plikt til å sørge for ved akkordarbeid, og i § 4-6 finner du arbeidstakernes plikter. Du må alltid ha en akkordseddel, det er en kontrakt mellom akkordlaget og bedriften, og beskriver hva akkordarbeidet består i, samt andre ting som er relevant for gjennomføring av arbeidet. I § 4-7 finner du en nærmere beskrivelse

Når du skal jobbe akkord er det viktig å ha kunnskap om tariffene, dette gjelder alle, ikke bare basene. Kunnskapen får du ved å delta på foreningens tariffkurs, foreningen arrangerer også baskurs for den som vil lære litt mer om basens oppgaver i ett akkordlag.

Det er også muligheter for en mer omfattende basutdannelse i det som er kalt basskolen.

Nærmere informasjon om kursene får du ved å ta kontakt med fagforeningen eller målekontoet byggfag.

PER

D R U G I S

Jeg overhørte to politikere som hadde en alle tiders "fight". De diskuterte ivrig, jeg husker ikke om hva. Det var ikke så viktig heller. Ikke for meg ihvertfall. Jeg begynte å irritere meg, ikke over det de diskuterte, men måten de diskuterte på. Det som var viktig, det var å få den andre til å virke uvitende, litt dum og klønete, og ikke minst vinne diskusjonen. Det å fremstå som vinneren var visst det viktigste av alt. Det var som hentet rett ut fra skolediskusjoner med nyfrelste politikerspirer. Men dette var stortingspolitikere med til dels lang fartstid. Det morsomste så ut til å være å komme med påstander om hva den andre skulle ha sagt, for så å komme med motargumenter til det. Alle kunne jo se og høre at det var noe forbanna tull. Det virka som folk tenkte; hva fa..... tar du meg for, trur du jeg er helt dust eller! Folk så oppgitt på hverandre rista på hue og gikk. Men de erfarne politikerne gravde seg lenger og lenger ned i grøfta uten å skjønne det. Særlig den ene, en heldigvis tidligere representant fra Hedemark ble mer og mer fornøyd jo nærmere seiern så ut til å være. Hun dumma seg mer og mer ut, men skjønnte det ikke. Politikerforakt, dessverre et uttrykk som er kommet for å bli. Og hvem sin skyld er det !!!

PEABs TØMRERFORUM - FORSØK PÅ KONKLSJON

Bjørn Larsen

Tømrerne i PEAB har en stor jobb å gjøre. Det har over en lengre periode, ca 20 år, vist seg at de har blitt veldig akterutseilt i forhold til andre grupper i firmaet. Dette har gjort store utslag i forbindelse med moralen i lagene.

Tømrerforumet har hatt en høring blant alle basene, og utarbeidet en liste over denne forskjellsbehandlingen. Denne er i skrivende stund ikke ferdig, men trenger komplettering. Dette vil bli gjort på neste møte. På forrige møte ble lista overrakt til tidligere hovedtillitsmann, som skulle forelegge den for ledelsen i PEAB as. 20/9 fikk Tømrerforumet beskjed om at han ikke følte seg kompetent til dette, da dette er en tømrersak.

Positive saker er i gjære, ting skjer i firmaet. All utvikling er overført Tømrerforumet, vedrørende tilrettelegging for egne arbeider. Akkorder både i rehab og nybygg ser for tiden ut til å utvikle seg i positiv retning. Så det er liv laga for målinger på rehab-arbeider også.

Det krever bare at man har en våken bas og et godt samarbeid med ledelsen på byggeplassene.

Tømrerforum fokuserer videre, - og nå vet vel alle hvem som startet det, og hvem som gjør jobben.

Fagbladet Bygning har i to tidligere nummer trykket stoff om situasjonen for tømrergruppa i PEAB as. I forrige nummer fikk vi et tilsvar fra tidligere og nåværende klubblleder i PEAB as; Georg Ovesen og Harald Bråten.

Med denne kommentaren fra lederen i Tømrerforum i Peab, Bjørn Larsen, - anser vi denne debatten for avsluttet.

Red.

**FELLESKURS FOR
HOVEDBYGGFAGENE
I LARVIK
15. - 17. NOVEMBER**

Målgruppe:

Tillitsvalgte, baser og andre spesielt interesserte.

**BASKURS I LARVIK
6. - 8. DESEMBER**

Målgruppe:

Baser og andre interesserte.

Påmeldingsfrist 20. november

GAP SKRATEN

Så var det vill-totningen som hadde vært i storbyen på restaurant, der de hadde utenlandsk hovmester. Og da vi sku' gå, - fortalte han kona, så kvekke'n no' sånt som: "Grazie, arrivederci!" Å sa du da?, - ville kona vite. Je kan da itte utenlandsk, så for sikkerhets skuld tok je og rappe te'n.

MØTEROM/SELSKAPSLOKALER I BYGNINGSARBEIDERNE HUS

Kvisten

M Ø T E R O M F O R I N N T I L 5 0 P E R S O N E R

- flott og fleksibelt møterom for inntil 50 personer
- selskapslokale til 50 personer med langbord
- konkurrerer med de rimeligste tilbudene i byen
- lyse og trivelige lokaler med kjølehimling
- høyt og fritt
- hele lokalet er nyrenovert
- fritt valg når det gjelder bestilling av mat og drikke
- nytt og moderne kjøkken med oppvaskmaskin, kjøleskap og komfyr
- fullt servise til 50 personer
- stor veranda med utsikt over by og sjø
- kan deles i to ved lydvegg og ha to møter samtidig
- spesialtilbud for fagforeninger med stort møtebehov
- A/V-utstyr; flip-over, overheadprosjektor og PC-kanon etter avtale
- skreddersyr lokalet etter dine behov

Møterommet drives av Stiftelsen Bæk,
ring 22 99 28 70 og spør etter Randi

t a k t e r r a s s e m o t b y o g s j ø

k j ø k k e n

m ø t e r o m

PÅ TUR MED KULTUR!

Johan Østberg

“Ut på tur, aldri sur” er et velkjent begrep. Men denne gangen er det vel begrunnet og føye til: “På tur i vår nære natur, spekket med kultur”.

Som reisemål denne maidagen for pensjonistforeningens sponsede utflukt med buss, hadde vi valgt Hurdal. Vi var et tredvetalls forventningsfulle pensjonister som kl. 9.00, 28. mai la ut fra bussterminalen, med Kjell Kappåsen som reiseleder og guide.

Dette skulle vise seg å være en person med nær sagt ubegrensede kunnskaper om steder og landskaper som vi passerte på vår ferd oppover Romerike.

For å låne noe av det Egil Mongstad sa i sin takketale ved middagsbordet:
“Innføringen vi i dag har fått på vår ferd gjennom Romerike, om historiske og geologiske forhold, har gjort noe med meg, slik at reiser her i gjennom senere aldri blir det samme som før, men langt rikere.”

Men der fremme ventet nye og interessante opplevelser på oss.

På “Silverforum”, skogbrukets base ventet deres talsmann Jacobsen på oss med sin orientering om skogdriften, og en påfølgende frokost, som falt i god smak. Deretter tok han oss med på en busstur opp til vulkanplassen, et historisk sted med fin utsikt i klarvær. I selskap med beitende saueflokker på den gressbevokste veien. Herfra ble kursen satt til Hurdal torg, hvor det var anledning til å få seg en rundtur med hest og trille, et besøk i brukskunstbutikken eller et kafébesøk. Eller rett og slett en spasertur for å se seg om i tettstedet.

Et høydepunkt på programmet var et besøk på gamle Rognlisaga. Her ville de vise oss sagdrift og vannkraft. De to veteranene, som var godt oppe i åttiåra, var nok sjøl spente på utfallet. Men stor vannføring i elva, som var en forutsetning, var sikret etter en periode med mye regn. Så etter en del forberedelser hvinte

snart de to store sirkelsagbladene, og hvor de ved det ene sagbladet demonstrerte skjæring av honbord og plank. Med bakgrunn i bygdas historielag, fortalte de om sagas historie.

Avslutningen av denne interessante og innholdsrike dagen var lagt til Hurdal Verk/Folkehøyskolen, hvor en velsmakende middag ventet på oss i den store og tiltalende spisesalen, hvor nærværende bilder er tatt. Rektor ved skolen tok oss med inn i den hvite vakre salen fra Glassverkets tid og fortalte dens historie.

Så da kursen hjem ble lagt over Lynga, vil jeg nok tro at det var bred enighet om at dette hadde vært en vellykket tur, sjøl om værgudene ikke hadde vært på vår side hele tiden.

Men det kan jo sjøl en dyktig reisekomité ikke gjøre noe med!

Fagbladet startet forige nr. en spalte med artikler fra bygningsarbeidernes nære- og fjerne historie.

NY TEKNOLOGI PÅ BYGG OG ANLEGG

FORTSETTELSE FRA FORRIGE NR.

Petter Vellesen

Petter Vellesen er oppmåler i Oslo Stein, Jord og Sementarbeideres forening. Han skriver artikler for Fagbladet Bygning, med stoff fra bransjens fjerne og nære historie.

På 1930-tallet var det stein- og jordarbeiderne sin tur. Til nå hadde grøfter og tomter stort sett blitt gravd ut for hånd, og dette arbeidet hadde sysselsatt tusener. Utover i 30-åra ble det mer og mer vanlig med maskiner til å ta seg av dette arbeidet. Gravemaskinen gjorde sitt inntog. Bygningsarbeiderne hadde nettopp vært igjennom en periode med massearbeidsløshet og fryktet naturligvis konsekvensene av denne mekaniseringen. Oslo Sten-, Jord- og Cementarbeideres Forening framstilte nyvinningen som et monster: "Det siste på området er grave-traktor. Dette uhyre som mer ligner en krigstank enn et arbeidsredskap i byggeindustrien, har en effektivitet som setter alt annet på området i skyggen... I stedet for at maskinene skulde være en lettelse i kampen for tilværelsen, er de blitt en forbandelse." Det ble til og med framsatt forslag om å boikotte byggeplasser hvor tomte hadde blitt gravd ut med gravemaskin. Forslaget ble ikke vedtatt, men det sier litt om hvor engstelige man var for å miste arbeidsplassen sin, hvor slitsom den enn måtte være. Og man følte selvfølgelig at faget og håndverket også her var truet. Rytmen og tempoet i tomte ble helt annerledes. Også under gravearbeidet hadde man sunget:

*Hei, vi tar samse tak – å hå,
hei, vi tar gode tak –å hå,
hei, du må løfte'n så godt – å hå
hei, du må blåse'n så godt – å hå!*

Rene oppsanger altså, for å lette arbeidet og skape den rette rytmen, på samme måten som sjømennene hadde sin shanty. Men ingen sang kan trives i duren fra gravemaskinene. Allikevel vet vi jo hvordan det gikk. Og når alt kommer til alt er vi vel glade for å slippe slitet med spade og trillebår.

Men bygg- og anleggsarbeiderne har selvsagt ikke vært motstandere av alt nytt. Tvert i mot. Det er når arbeidsplassene eller selve faget er truet at forsvarsmekanismene slår inn. Metoder og utstyr som har hjulpet til med å lette arbeidet har stort sett blitt ønsket velkommen, særlig i perioder med full sysselsetting. "Nå er ikke tømearbeidet noe tungt arbeid lenger", sa f. eks. en tømmer og tenkte på 1950-tallets nye redskaper som Gjerdesaga og Dybergheisen. Og i den forbindelse kan jeg ikke dy meg for å fortelle en liten historie fra malerfaget.

Midt på 1950-tallet ble malerrullen tatt i bruk og avløste i stor grad penselen og bankestolpen. Både kommunens vedlikeholds kontor og OBOS nedla forbud mot rullen og mente at det fremdeles burde strykes med pensel. Kommunens kontrollsjef uttalte: "Rulle er et verktøy (amerikansk) beregnet for amatører... det er direkte håndverksmessig uforvarlig og kvalitetsforringende." Malerne brydde seg ikke stort om forbudet og rullet videre, men saken gikk helt til arbeidsretten, og der ble faktisk forbudet stadfestet! Men – tvers igjennom lov til seier – malerne fortsatte å bruke rullen. Etter hvert gikk forbudet i glemmeboka og malerrullen har blitt akseptert som et nyttig redskap.

Slik kan vi takke malerne for deres faglige aksjon hver gang vi pusser opp... Og så finnes det jammen en sang om dette også:

*Kommer en snikende kontrollør
rullan går, rullan går,
da skal vi rulle som aldri før,
rullan går, rullan går.
Vil de oss tvinge med pensel å stryke
ber vi dem vennligst å reise og ryke,
rullan går, rullan går.
Reis og ryk, la rullan gå.*

RETURADRESSE:

Stiftelsen Bæk
Tømrer og Snekkernes Feriefond
Møllergt. 37
0179 Oslo

MÅLEKONTORET BYGGFAG 1

TIL VÅRE FORBINDELSER

Tømrer og snekkernes Målekontor har blitt en egen enhet og skiftet navn til Målekontoret Byggfag.
Org.nr. 984 446 403

Adressen er den samme:
Møllergt. 37, 0179 Oslo
Telefon: 22 99 28 70
Faks: 22 99 28 71
Daglig leder: Trond Gundersen
Bankkontonr. 9001 06 98919

Målerne er:
Trond Gundersen
Tlf. dir: 22 99 28 76 mob: 922 08 205

Ivar Dahl Hansen
Tlf. dir: 22 99 28 78 mob: 922 08 204

Kjell Sanderlien
Tlf. dir: 22 99 28 75 mob: 922 08 203

Måling av tak:
Tor-Erik Pedersen
Tel. dir: 22 99 28 77 mob: 922 33 076
Han er ansatt i Tømrer og Snekkernes Fagforening og bankkontonummeret for målegebyr er det samme som før: 9001.07.40974

MEDLEMMER SOM HAR
GÅTT BORT

	født	død
Mike Schumann	02.05.1981	18.06.2002
Edgar Uthuslien	03.09.1920	10.07.2002
Alf Johansen	04.10.1906	09.09.2002
Henry Kristian Granli	05.08.1922	18.09.2002

STYREMØTER 2. HALVÅR

31. oktober, 14. november, 28. november,
12. desember

MEDLEMSMØTE

Torsdag den 21. november 2002 kl. 17.00 er det medlemsmøte som holdes på "Kvisten" 10. etg. i Møllergt. 37.

Tema på møtet er ikke kjent enda, men vil bli kunngjort senere.

Sett av dagen og møt opp.

Styret i Tømrer og Snekkernes Fagforening

Tømrer og snekkernes
fagforening Oslo

Telefon: 22 99 28 70
Telefaks: 22 99 28 71

E-post: snekfaos@online.no
www.byggfag1.com

ÅPNINGSTIDER:

Mandag - torsdag kl. 8.00 - 15.30
15. mai - 15. sept kl. 8.00 - 15.00
Fredager: kl. 8.00 - 13.30

STYRET:

Leder: Egil Mongstad
Nestleder: Ken G. Solfeld
Sekretær: Rune Trønningssdal
Visesekretær: Hans-Petter Johansen
Styremedlem: Asbjørn Hansen
Styremedlem: Jan Åke Persson
Styremedlem: Tore Nilsen
Styremedlem: Leif Nylenden
Målekr. repr.: Ivar Dahl Hansen
Studieleder: Knut Farholm
Ungdomsl.: Thomas Rustestuen
1. vararepr.: Svein Dagfinn Vestheim
2. vararepr.: Hans Chr. Backe
3. vararepr.: Bjørn Larsen
4. vararepr.: Kurt Bjälid
Forretningsf.: Mette Ruud

Fagbladet Bygning

Ansvarlig redaktør: Egil Mongstad
Redaksjonssekretær: Kjell Skjærvø

Grafisk Produksjon:
Gjerholm design, Oslo

RUNDE ÅR 4. KVARTAL 2002

85 År:
Ole Henriksson 15.11.1917
Sverre Isaksen 20.12.1917
Ole Gulbrandsen 26.12.1917

75 År:
Reidar Enger 11.11.1927
John Andersen 11.11.1927
Harry Bjørnsland 20.11.1927
Reidulf Edvardsen 12.12.1927

70 År:
Erling Simensen 11.10.1932
Enok Andersen 14.10.1932
Harald Hjelseng 31.10.1932
Ole Røisehagen 18.11.1932
Knut Mosti 10.12.1932

65 År:
Ragnar Støtterud 30.11.1937
Ingvar Gjerde 22.12.1937

60 År:
Terje Berg 07.11.1942

50 År:
Anders Bjelvert 21.11.1952
Lennart Kiilsgaard 29.12.1952

Målekontoret Byggfag

Beskjefitiger 3 oppmålere:

Trond Gundersen: 22 99 28 76/
922 08 205
Ivar Dahl Hansen: 22 99 28 78/
922 08 204
Kjell Sanderlien: 22 99 28 75/
922 08 203

Oppmåler for taktekkere

Tor E. Pedersen: 22 99 28 77/
922 33 076